



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Indfødsretsudvalget  
Christiansborg  
1240 København K  
DK Danmark

Dato: 24. februar 2020  
Kontor: Stats- og Menneskerets-  
kontoret  
Sagsbeh: Henrik Overgaard Mor-  
sing  
Sagsnr.: 2020-0032/10-0008  
Dok.: 1382145

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 80 (Alm. del), som Folketingets  
Indfødsretsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. januar 2020.  
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 7226 8400  
F +45 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

### **Spørgsmål nr. 80 (Alm. del) fra Folketingets Indfødsretsudvalg:**

”Hvilke begrænsninger sætter grundloven for at fratage indfødsret og er der i den forbindelse forskel på, om indfødsret er medført eller modtaget gennem naturalisation?”

#### **Svar:**

Grundloven indeholder ikke bestemmelser, der udtrykkeligt omhandler fratagelse af dansk statsborgerskab. Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen omfatter imidlertid ikke fortabelse, fratagelse eller frakendelse af dansk statsborgerskab.

Lovgivningsmagten kan således i overensstemmelse med grundloven vedtage lovgivning om fratagelse af dansk statsborgerskab og i øvrigt overlade kompetencen til at træffe afgørelse herom til domstolene eller administrative myndigheder.

Grundloven indeholder imidlertid i § 70 en bestemmelse, som må antages at sætte visse grænser for lovgivningsmagtens adgang til at fastsætte regler om fratagelse eller frakendelse af dansk statsborgerskab.

Det følger af grundlovens § 70, at ingen på grund af sin trosbekendelse eller afstamning kan berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.

Bestemmelsen indebærer en lighedsgrundsætning, hvorefter det er forbudt at diskriminere med trosbekendelse eller afstamning som kriterium for så vidt angår adgangen til nydelse af borgerlige eller politiske rettigheder. Bestemmelsen finder anvendelse på både direkte og indirekte diskrimination.

Udtrykket ”rettigheder” i grundlovens § 70 skal ikke forstås snævert, men må betegne enhver fordelagtig retsposition, jf. f.eks. Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 416, og Henrik Zahle, Menneskerettigheder, Dansk Forfatningsret 3, 3. udgave (2003), side 158.

Det må på den baggrund antages, at lighedsgrundsætningen i grundlovens § 70 finder anvendelse i forbindelse med fratagelse eller frakendelse af dansk statsborgerskab.

Lovgivers adgang til at vedtage lovgivning om fratagelse af konkrete persons statsborgerskab må herudover antages at være begrænset af grundlovens § 3, 3. pkt., hvorefter den dømmende magt er hos domstolene.

Højesteret har således ved dom af 19. februar 1999 (den såkaldte Tvindom, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, side 841) udtalt, at det i overensstemmelse med den almindelige opfattelse i den forfatningsretlige litteratur må antages, at grundlovens § 3, 3. pkt., sætter visse grænser for, i hvilket omfang lovgivningsmagten kan træffe bestemmelse om enkelte persons retsforhold.

Det bemærkes, at de ovennævnte grundlovsmæssige rammer er de samme, uanset om der er tale om fratagelse af statsborgerskab fra borgere, der har opnået dansk statsborgerskab ved fødslen eller ved naturalisation.

For fuldstændighedens skyld bemærkes det i øvrigt, at Danmark har tiltrådt en række internationale konventioner, der kan have betydning i forbindelse med fratagelse og frakendelse af dansk statsborgerskab, herunder FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen), Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen) og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.